Darlana askerin cevabı

Türk ordusu hiç bir zaman hiç bir yabancıya alet olmadı

Çünkü Türk milleti ve Türk ordusu düşmanı kendi memleketlerinden kovmak için hiçbir kimsenin tahrik ve teşvikine ihtiyac hissetmezler

Yazan : Emekli General **H. Emir Erkilet**

Fransız mağlûbiyetinin siyasî bir mevki ve şöhret kazandırdığı Fransız askerlerinden biri Amiral Darlan'dır. Harb esnasında o sadece bir askerdi ve Fransız deniz kuvvetlerine kumanda ediyordu. Fransa mağlûb olduktan sonra teşekkül eden Peten kabinesine Deniz Nazırı olarak girdi ve sonra Laval'in Vişi kabinesinden çekilmesi üzerine onun yerine Başvekil muavini tayin olundu.

Mağlûb Fransanın, büyük bir devlet halinde mevcudiyet ve tamamiyetini muhafaza edebilmek için galib Almanya ile işbirliği etmesi lâzım olduğu fikir ve siyasetinin, Laval gibi, mühim mürevviclerinden olan Amiralın İngiliz aleyhtarlığı meydandadır. O, İngilizlerin geçen Büyük Harbde Fransızları aldattıklarına ve Fransaya hiçbir yardımda bulunmaksızın sadece istismar ettiklerine kanidir.

Alman - Fransız mütarekesinin akdi sıralarında İngiliz Akdeniz donanmasının Merselkebir (Oran) da Fransız harb gemilerine yaptığı baskınla en kuvvetli bir iki Fransız zırhlısını tahrib etmesile bir çok Fransız deniz subay ve erinin yaralanıp ölmesine sebeb olmakla, General de Gol'ün İngiliz gemilerile ve İngiliz yardımile doğu Afrikadaki Dakar limanına yaptığı taarruzun ve emsali hasmane İngiliz hareketlerinin Darlan'ın İngilizlere karşı kinini artırmış olması da muhtemeldir. Nihayet bu defa İngiliz uçaklarının Tunusla garb Trablusu arasındaki Sfax limanını ve burada bir Fransız vapurunu bombardıman etmeleri, ağzına kadar dolu olan bir bardağı taşıran su damlası gibi, Darlan'ın öfkelerini taşırmış olacak ki İngilizlere çatmak için Fransız gazetecilerini toplayarak onlara bir takım yavan sözler söyledi.

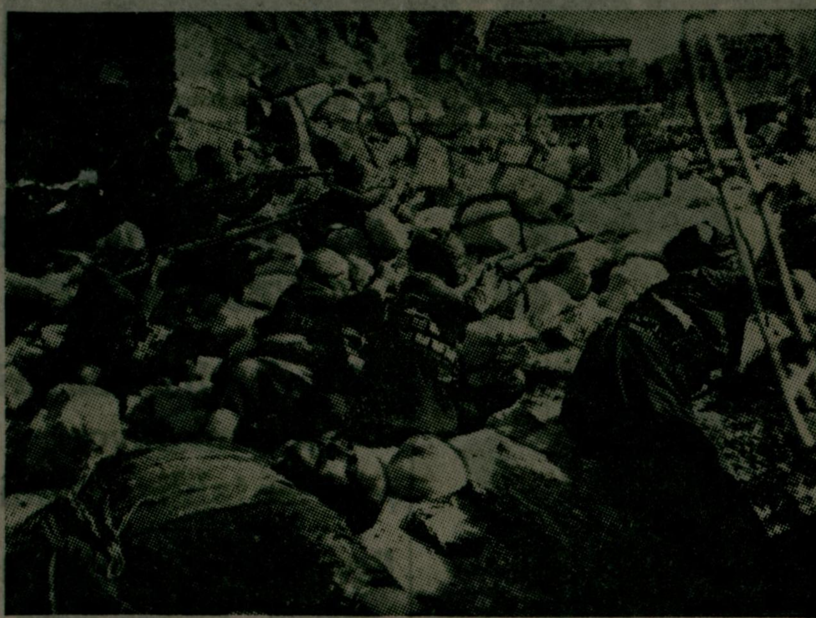
Mağlûb Fransa, Almanya ile mütareke akdettikten sonra kendini barışa avdet etmiş bitaraf bir hükûmet olarak telâkki etmekte ve İngilterenin de onun bu vaziyetini tanımasını istemektedir. Filvaki İngiltere, sabık Fransız hükûmetlerile akdettiği muahedelerle münferid sulh yapmamak hususundaki taahhüdleri üzerinde durarak Vişi Fransasının mütareke hak ve vaziyetini resmen tanımamakta ise de Fransanın, Almanya ile yaptığı mütareke şartları dairesinde bitaraflığını tamam bir surette muhafaza edebilmesi halinde ses çıkarmıyacağı aşikârdır. Fakat galib Almanya ile mağlûb Fransa arasındaki münasebetlerin bir işbirliği derecelerine kadar ilerilemesini İngiltere bittabi hazmedemez. Bunun için de iki memleket arasında arada sırada İngiliz - Fransız münasebetlerini bozacak mahiyette hâdiseler çıkmakta ve Almanlar bundan bittabi memnun olmaktadır. Sfax hâdisesi ve Darlan'ın yeni beyanatı, İşte bu sebeblerle, mütarekedenberi Fransa ile İngiltere arasında doğan ve gittikçe bulanan münasebetlerin bir tezahüründen başka bir şey değildir. Bununla beraber harb halinde bulunan ve Fransa ile münferid bir sulh yapmamak ve bilâkis sonuna kadar harbe birlikte devam etmek hususunda ahidleşmiş bulunan İngiltereye, harb sevk ve idaresi bakımından, Fransızların Almanlara yapacakları yardımları önlemek ve menetmek yolunda aldığı salâhiyet ve tedbirler dolayısile hak vermemek mümkün olmaz.

Bunlar bizi ancak bir müdekkik ve bir müşahid sıfatile alâkadar eder bir takım hâdiselerdir. Fakat Amiral Darlan'ın Sfax hâdisesi münasebetile gazetecilere verdiği beyanatta geçen Büyük Harbi takib eden devrede İngilizlerin Fransayı nasıl aldatmış olduklarını gûya anlatmak maksadile Kilikyadan bahsetmiş ve «Ayni devirde İngiltere, evvelce bize hukukan tanımış olduğu şeyi kurnazlıkla ve cebren bizden koparmak için Türk ordusunu Kilikyaya saldırtmıştı.» demiştir.

Bu ifade, evvelâ tarih cihetile yanlıştır. Eğer bilmiyerek sarfolunduysa herşeyden evvel Fransız hükûmet reisliği sandalyesini işgal etmek davasında bulunan bir amiralın şahsı için büyük bir kusur teşkil eder. Ayni zamanda insan, bu Amiralın bu derece bedihî hatalarla zaten yarı batmış Fransız hükûmet gemisini selâmet kenarına nasıl çıkarabileceği hakkında çok haklı bir şüpheye varır. Bilerek söylenmiş olması da ne Fransız devlet adamının kendisine ve ne de bizzat Peten Fransasına şeref vermez.

Elhasıl işbaşına geldiği gündenberi, aykırı ve biraz da fazlaca şahsî hareket tarzile kendi milletine bile tam bir itimad telkin edemediği anlaşılan Amiral Darlan'ın yukarıdaki ifadesi ya feci bir gaflet ve cehalet ve yahud bir devlet ve siyaset adamına, hele bir amirala, hiç yakışmıyacak kadar bir şaşkınlık eseri olmaktan kurtulamaz. Çünkü zavallı Amiral hem tarihî bir yanlışlık yapmış ve hem de kaş yapayım derken göz çıkaracak derecede büyük bir siyasî gaf yapmıştır.

Malûmdur ki geçen Büyük Harbde ordularımız, Mısır cephesinde ve Filistinde silâhlarımıza cidden şeref verecek surette muharebe ettikten sonra en nihayet düşmanın pek üstün kuvvetlerine karşı mağlûb olmuşlardı ve bunun neticesi Filistinle beraber bütün Suriyeyi filen kaybetmişlerdi. İtilâf devletlerile mütareke işte bu vaziyette yapılmıştı.

Biz Fransızları Cenub vilâyetlerimizden böyle boğuşarak çıkarmıştık: Gazianteb mücadelesinden bir sahne...

Mütareke hududlarına göre Haleb İngilizlerde ve fakat İskenderun bizde kalmıştı. Islahiye, Ayıntab, Maraş ve Adana mıntakaları ancak daha sonra İtilâf askerî kuvvetleri tarafından desiselerle işgal olunmuşlardı. Fakat İngilizler bu halis Türk illerinin işgaline devam işinin nihayet çetin ve kanlı muharebeler ve musademeler doğuracağını vakit ve zamanile düşünerek Urfa, Ayıntab ve Maraş cihetlerinin işgal işini Fransızlara devretmişlerdi.

Filhakika Fransızların çok fena, izansız ve hata dolu idare tarzlarının da tahrik ve sevkile, Hatay, Gazi Ayıntab, Maraş ve Adana bölgelerinde, yabancı işgale karşı şiddetli mücadeleler gecikmemiş ve Fransızlar cenub memleketlerimizde ancak büyük kuvvetler tutmak ve mütemadi telefat vermek şartlarile pek güçlükle tutunabilir bir hal ve vaziyete girmişlerdir. Bu suretle Türk memleketlerini işgalin Suriye ve sair yerleri işgale hiç benzemediğini idrak edebilmişlerdi.

Nitekim daha Birinci İnönü muharebesindeki Türk muvaffakiyeti üzerine Fransızlar, 1922 yılı mart ayında Londradan dönen murahhas heyetimizin reisi Bekir Sami Beyle, Paristen geçerken, cenub memleketlerimizin tahliyesini görüşmeğe başlamışlardı.

Fransızları bilâhare Ayıntabla Adanayı tahliyeye kat'î surette sevk ve imale eden Sakarya zaferimiz olmuştur. Onlar Sakaryadan sonra Türk memleketlerinde duramıyacaklarını artık tamamile anlamışlar ve tahliye şartlarının konuşulması için Franklen Buyyon'u bu sefer tâ Ankaraya göndermişlerdi. Bu suretle 24 eylûl 1922 de burada müzakerelere başlanmış ve akdolunan Ankara itilâfnamesi mucibince 25 birincikânunda Gazi Ayıntab mıntakası ve 4 ikincikânun 1923 te Adana havalisi Fransızlardan geri alınmıştı.

İngilizlerin bizi Fransızların üzerine sevk ve tahrik etmiş oldukları hakkındaki Amiral Darlan'ın ifadesinin yanlışlığı ispata bile muhtac değildir. Çünkü herşeyden evvel Türk milleti ve Türk ordusu düşmanı kendi memleketlerinden kovmak için hiç bir kimsenin tahrik ve teşvikine ihtiyac hissetmezler. Milliyet hissi ve şiarını çoktan kaybeden, ve bu yüzden vurulup ezilen Fransanın Amiralı belki bu meseleyi lâyıkile anlayamaz ve onun saçma lâflarını kendisine şiddetle iade hususunda Türklerin şimdi duydukları azim ve lüzuma belki de şaşar. Fakat o da ve diğerleri de iyice bilmeli ve unutmamalıdırlar ki Türk milleti ve Türk ordusu hiçbir yabancı unsurun propaganda, para ve tahrik ve teşvikile kılını bile kımıldatmaz. Türkü ve Türk silâhlarını harekete getirebilecek olan şey yalnız Türk ihtiyac ve menfaatleridir. Bunun da vakit, zaman ve hedeflerini gene ancak bizzat Türkler tayin eder.

Bundan başka, herkes bilir ki Büyük Harbden sonra, bizim istiklâl ve mücadelemizin hedefi Fransızlardan ziyade İngilizlerdi. Çünkü mütarekeden sonra haksız ve hayâsız bir surette İstanbulu, cenub memleketlerimizi ve Anadolumuzun bir çok yerlerini işgal eden, Türkiyeyi boğmak, parçalamak ve yok etmek için Elenleri ve Fransızları üzerimize musallat eden Loid Corc İngilteresi idi.

Bu sebeble Amiral Darlan, eğer «Büyük Harbden sonraki devrede, İngilizler bizi cenub Türk vilâyetlerile avutarak Türklerin aleyhine sevketmekle büyük bir muvaffakiyetsizliğe sevkettiler ve dolayısile aldattılar» demiş olsaydı, belki çok ağır ve acı bir itirafta bulunmuş, fakat hiç olmazsa tarihî hakikatin ta kendisini söylemiş olurdu.

Tekrar ederiz ki Türk milleti ve Türk ordusu, bilhassa istiklâl muharebelerinde, yabancıların alet ve vasıtası olmamış ve hiç bir zaman olmıyacaktır.

H. E. ERKİLET

Maaş verildi

Yeni sene kadroları gelmemekle beraber Maliye Vekâletinden gelen emir üzerine Defterdarlık mayıs kadrolarını göz önünde tutarak haziran aylığını vermiştir. Maamafih kadrolarda değişiklik olmıyacağı zannedilmektedir.

Pazar günü dahi memurlardan hesab işlerile alâkadar olanlar çalışarak kasaların devir ve tadad işini tamamlamışlardır.

Belediye muhasebe ve encümen hesab murakıbları da Belediye para işlerine el koymuşlardır. Emlâk ve Eytam Bankası dünden itibaren Bankadan avans suretile para alanların üç aylıklarını teyzi etmiştir. Malmüdürlükleri de bu gün tevziata başlayacaktır.

Ahmed Haşim ihtifali

Şair Ahmed Haşimin ölümünün sekizinci yıldönümü münasebetile yarın bir ihtifal yapılacaktır. Hazırlanan programa göre yarın saat onda şairin Eyübdeki mezarı ziyaret edilecek; burada talebeleri ve dostları tarafından muhtelif hitabeler irad edilecektir.

Şehir ve Memleket Haberleri

Pasif korunma tedbirleri

Vekâlet, alınan tedbirlerin her ay bir raporla bildirilmesini istedi

Şehrimizde yapılacak büyük tecrübe günü, daha evvelden ilân edilmiyecek

Dahiliye Vekâleti pasif korunma tedbirleri için vilâyete bir tezkere göndermiştir. Bu tezkerede pasif korunma işlerinde azamî himmet ve ehemmiyetle çalışılması, resmî daire ve müesseselerin ittihaz ettikleri tedbirlerin belediye tarafından kontrol edilerek noksanlarının ikmali, her kaza kaymakamının icabında bizzat kaza mıntakasında ittihaz edilen tedbirleri tetkik etmesi, emniyet âmirlerinin, karakol komiserlerinin de mıntakalarında alınmamış olan tedbirlerden mes'ul tutulması ve sığınak vaziyeti hakkında her ayın yirmi yedisine kadar vilâyete rapor verilip bu raporlar muhteviyatının Dahiliye Vekâletine bildirilmesini emretmiştir. Mayıs sonuna kadar kazalardan gelen raporlar Vekâlete gönderilmiştir. Kazalarda da emniyet, seferberlik ve nafıa âmirlerinden müteşekkil heyetler faaliyete geçmiş, evvelce lâzımgelen tebligat yapılmıştır.

Şehirde yapılacağını yazdığımız geniş pasif korunma denemeleri için icab eden tedbirler alınmaktadır. Deneme bütün şehre şamil ve ihtiyacatı umumiyeden bir kısmının men'ini ihtiva eden bir şekilde yapılacaktır. Bu suretle halk susuz, ekmeksiz, havagazsız, elektriksiz, tramvaysız, vapursuz, trensiz, köprüsüz kaldığı zaman alması lâzımgelen tedbirleri almış bulunmağa mecbur tutulacaktır. Seferberlik müdürlüğü bunu programlaştırmaktadır. Bugünlerde bir toplantı yapılarak hazırlıklar gözden geçirilecektir. Deneme günü ilân edilmiyecektir.

Bir idam talebi

Parası için dilenci kadını öldüren gencin muhakemesi son safhada

Bir müddet evvel, Sultanahmedde Akbıyıkta cezaevi arkasındaki yangın yeri arsasında bir kulübede oturan 80 yaşında Havva, gırtlağı bıçakla kesilerek öldürülmüştü. Dilencilikle geçindiği anlaşılan bu kadını Yugoslavyalı Remzi Hasanoviç isimli bir delikanlının öldürdüğü neticesine varılmıştı. Dilencilerin zengin olduklarını işiten Remzi Hasanoviçin, para ele geçirmek hırsile bu kadını gözüne kestirdiği ve Havvanın bu maksadla gırtlağını kestiği, lâkin öyle umduğu kadar para bulamadığı anlaşılmıştı. Para için adam öldürmekten İstanbul İkinci Ağırceza mahkemesinde muhakeme edilen Remzi Hasanoviçin muhakemesi, dün son safhasına yaklaşmıştır.

Dünkü celsede, müddeiumumî muavini İhsan Yarsuvat, maznun hakkında ceza kanununun idam cezası yazılı 450 nci maddesinin 8 inci bendinin tatbikını ve ancak, yaşı küçük olduğundan, 56 ncı maddeye göre bu cezanın hafifletilmesini istemiştir. Muhakemenin devamı, karar verilmek üzere kalmıştır.

ŞEHİR İŞLERİ

Ekmek unundan francala yapmış

Francala tahdidatı üzerine şehrin bazı semtlerindeki fırıncıların ekmek unile francala imal ettikleri görülmüş ve bunlardan yakalanan bir fırıncı mahkemeye verilmiştir. Belediye bu hususta müteyakkız bulunmalarını alâkadarlara tebliğ etmiştir.

Tünel kayışı

Tünel için Amerikadan celbine teşebbüs olunan kayış hakkında yapılan müzakerelerden müspet netice alınmıştır. Bir Amerikan firması, Tünel kayışını temmuz ayı içinde teslim edeceğini taahhüd etmektedir. Sipariş mukavelesi imzalanır imzalanmaz hükûmetimizce verilecek serbest döviz mukabilinde kayışlar memleketimize ithal edilecektir.

55 bin esnaf muayene edilecek

Esnaf Cemiyetlerinin sıhhî muayeneye tâbi esnafa cüzdan tevzii işi dünden itibaren başlamıştır. Bu şekilde cüzdan alması lâzım gelen 55,000 esnaf vardır. Bu esnafın bir ay zarfında sıhhî muayenelerini yaptırıp muayene cüzdanı alması lâzımdır. Bundan sonra muayene cüzdanı almamış olanlardan ceza alınacaktır.

Kızılay Hemşire mektebinde kurslar

Gönüllü hastabakıcılar için bugün bir kurs açılıyor

Kızılay Hemşire mektebinde bugün saat 10 da gönüllü hastabakıcı hemşire yetiştirmek üzere bir kurs açılacaktır. Bu kursa 24 talebe yazılmıştır.

İki ay devam edecek olan kursun nazarî kısmı mektebde görülecek, tatbikatı ise Haseki ve Guraba hastanelerinde yapılacaktır.

Diğer taraftan Tıb Fakültesinde de muallim talebenin yetiştirilmesi için kurslara devam olunmaktadır. Bu talebelerin idare edecekleri gedikli hastabakıcı kurslarına talebe tedarikı için Fakülte Dekanı Kemal Atay Yardımsevenler Cemiyeti ile temaslarda bulunmaktadır. Şimdiye kadar yazılan kadınların yetiştirilmeleri için bir kaç güne kadar kurslara başlanacaktır. Bu kurslarda gösterilecek derslere aid program hazırlanmiştir.

Yardımsevenler Cemiyetinde

Yardımsevenler Cemiyeti İstanbul şubesi idare heyeti bugün Sıraservilerde beden terbiyesi binasındaki hususî dairede mutad haftalık topiantısını yapacaktır.

Cemiyete âza kaydine devam edilmektedir. Şimdiye kadar, şehrin münevver muhitlerinde oturan iki yüzden fazla kadın, cemiyete yazılmak için müracaatte bulunmuşlardır. Diğer taraftan gönüllü hastabakıcılık yapmak üzere muhtelif semtlerdeki halkevlerine müracaatler yapılmaktadır.

Gönüllü hastabakıcıları davet

Yardımsevenler Cemiyeti hastabakıcı kurslarına yazılanların 5 haziran perşembe günü saat 13 ile 17,30 arasında Eminönü Halkevine müracaatleri rica edilmektedir.

Tramvay altında can veren adam

60 yaşında bir aşçı kaldırıldığı hastanede öldü

Evvelki gece saat 23,45 te, Beyoğlunda İstiklâl caddesinde feci bir tramvay kazası olmuştur.

Sirkecide aşçılık eden ve Tarlabaşında oturan 60 yaşında İbrahim, caddeden geçerken, 236 sayılı vatman Ahmedin sürdüğü 157 sayılı Şişli - Tünel arabasının altında kalmıştır. Şiddetli çarpma neticesinde başından ağır surette yaralanan aşçı İbrahim, kaldırıldığı Beyoğlu Beldiye hastanesinde ölmüştür.

Adliye hekimi Hikmet Tümer, cesedin gömülmesine ruhsat vermiştir. Yakalanan vatman Ahmed hakkında, müddeiumumî Turgud Oktay tahkikata başlamıştır.

***

Küçükpazarda Kantarcılar caddesinde 59 numaradaki Ankara gazoz fabrikasına aid 3937 plâka numaralı kamyon, dün 10,30 da Kantarcılar caddesinden geçerken, Arab camiinde Sarızeybek sokağında 3 numaralı evde oturan Ahmed kızı Lûtfiyeye çarpmıştır. Lûtfiye, başından yaralanmış, kamyon şoförü Yusuf oğlu Zeynel, yakalanmıştır.

***

Taksimde duvarcı Ahmed sokağında oturan Şaziyenin kızı bir yaşında Güler, caddeden geçerken hızla gelen bir otomobil görmüş, «umacı geliyor!» diye korkup, haykırmış ve yarı yoldan geri dönmüştür. Bu sırada yüzükoyun yere düşerek, sol kolundan hafifçe yaralanmıştır.

Altın fiatları düşüyor

Dün de altın fiatları düşmekte devam etmiştir. Bir Reşad altını 2685, külçenin gramı 333 kuruş, beşi bir arada 118 liraya düşmüştür.

Ticaret Vekâletinin açtığı kurs

Fiat murakıbları kursuna devam edenler

Ticaret Vekâleti tarafından, bütün vilâyet merkezlerinde kurulmakta olan fiat murakabe bürolarında şef ve murakiblik vazifeleri için memurlar yetiştirmek üzere şehrimizde kurulan kurs dün açılmıştır. Kursun küşadı bu iş için şehrimize gelmiş olan iaşe umum müdürü Faruk Sünter tarafından yapılmıştır.

İaşe umum müdürü kursun gayelerinden, buradan yetişecek genclerin vazifelerinden, piyasadaki rollerinden, kurstaki tedrisat şekillerinden bahsettikten sonra ilk dersi iaşe teşkilâtı vazifeleri mevzuu üzerinde vermiştir. Yeni fiat murakibleri kursuna 65 memur iştirak etmektedir. Bunların bir miktarı kadındır. Kurs üç hafta müddetle hem nazarî hem amelî olarak devam edecektir. Ayrıca kursta İstanbulda bulunan Ticaret Vekâleti daire müdürleri de konferanslar vereceklerdir. Kursta muvaffak olanlar Ticaret Vekâleti kadrosuna alınacaktır.

İaşe umum müdürü Faruk Sünter ve fiat murakabe müdürü Mahmud Sida dün akşam Ankaraya dönmüşlerdir.

Güzel bir karar

Otobüs şoför ve biletçilerine yeknesak elbise giydirilecek

Emniyet müdürlüğü 6 ncı şubesi; otobüs şoförlerile biletçilerinin yeknesak elbise ve kasket giymelerinin temini hususunda, otobüs sahibleri nezdinde teşebbüste bulunmuştur. Bir örnek elbise ve kasket giymekle beraber, hep ayni biçimde ve boyna asılı para çantaları ve bilet kutuları taşınması için de alâkadarlara talimat verilmiştir. Diğer taraftan, otobüslerin devamlı surette temiz tutulması, bu nakil vasıtalarının sık sık süpürtülüp yıkatılması ve havalandırılması istenilmektedir. Bütün bu cihetler gözönünde tutularak, seyrüsefer memurlarınca kontrollar yapılacak ve tenbihleri umursamıyanlar, cezalandırılacaktır.

Bunlardan başka; otobüs şoförlerile biletçilerine, yolculara kolaylık gösterilmesi ve nazik davranılması da tavsiye olunmuştur. Tavsiyeye rağmen, bunlar hakkında yolcular tarafından bu yolda şikâyetler vaki olursa, tekrarlanmasına meydan verilmemek üzere, alâka gösterilecektir.

ADLİYEDE

İhtikâr davaları

Mayıs ayı zarfında, millî korunma kanununa muhalif hareket davalarına bakan İstanbul ikinci asliye ceza mahkemesince 34 mahkûmiyet ve 9 beraet kararı verilmiştir. Geçen bu bir ay zarfında, ayni mahkemeye 40 ihtikâr davası gelmiş ve nisandan devredilenlerle birlikte 43 davaya aid muhakeme, bitmiştir.

Cezası arttırılmak istenen muhtekir jelâtin taciri

Fincancılarda kimyevî maddeler taciri Raşid Sevil hakkında jelâtin ihtikârından dolayı verilen 3 sene sürgün, 750 lira para cezası kararı, temyizce Raşid Sevil aleyhine bozulmuştu. Nakızda; müddeiumumiliğin 5 sene sürgün 1,500 lira para cezası verilmesini istilzam ve cezanın bu suretle şiddetlendirilmesini icab ettirir tarzdaki mütaleası, yerinde görülmektedir.

İstanbul ikinci asliye ceza mahkemesi; dün bu muhakemeye tekrar başlamıştır. Nakza uyulmuştur. İddia ve müdafaa yapılmış, muhakemenin devamı, mahkemece yeni kararın bildirilmesi için, perşembe gününe bırakılmıştır.

Eti Bankın kömür satışları

Etibankın bütün kömür satışları dünden itibaren yeni kurulan Türkiye Kömür Satış ve Tevzi Müessesesi elinde toplanmıştır. Etibankın Ereğli Kömürleri İşletmesi, Ankara Mahrukat Bürosu, İstanbul, Ankara, İzmir, Mersin, Ereğli şubeleri müesseselerinin taş kömürü, linyit, kok, briket ve tâli maddelerin alım ve satımı vesair hakları bu yeni müesseseye devrolunmuştur. Dünden itibaren taş kömürü, kok ve briketle tâli maddelerin F.O.B satışları için talebler müessesenin Ankara merkezine, linyit kömürleri için Balıkesire ve mahallî ihrakiye için şubelere müracaat edilmesi lâzım gelmektedir.

MAARİFTE

«Burada!»

Derste bulunan talebenin sayısını tespit maksadile yapılan yoklamalarda, isimleri okunan talebe, kendisinin dershanede hazır bulunduğunu muhtelif kelimelerle ihbar etmektedir. Maarif Vekâleti, yoklamalarda verilen cevabların tevhidine karar vermiş, isimleri okunan her talebenin yalnız «burada» diye cevab vermesini tensib etmiştir.

MÜTEFERRİK

Üç aylıkların verilmesine başlandı

Emlâk ve Eytam Bankası, dünden itibaren üç aylık emekli, dul ve yetim maaşlarını tevzie başlamıştır. Sıra numaralarile tayin edilen saatte bankaya müracaat edenler, hiç bir güçlüğe uğramadan ve bekletilmeedn maaşlarını almaktadırlar. Emlâk Bankası maaş sahiblerine rahatça tevziat yapabilmek üzere gişelerini çogalttığı gibi memur kadrosundan ihtiyaca kâfi gelecek miktarını da bu iş için ayırmıştır.

Tevziatın on iki gün içinde arkası alınacaktır.

Radyo abone ücretleri

Şehrimizde bulunan radyo sahibleri, dünden itibaren abone ücretlerini tediyeye başlamışlardır. Makinelerini mühürletmek üzere 1 hazirandan sonraki müracaatlerin kabulüne kanunî imkân olmadığı radyo sahiblerine bildirilmektedir.

Haziran ayı zarfında ücretlerini ödemiyenlerden temmuz ve ağustos ayları zarfında bu para, yüzde yirmi fazlasile alınacaktır.

Elektrik ücretleri

Elektrik idaresi zamdan evvelki hesab üzerine alınacak elektrik ücretlerini tahsile başlamıştır. Bundan sonrası yeni zamma göre tahsil edilecektir.

Sinemacıların müracaatı

Sinemacılar vilâyete müracaatle yaz dolayısile açık yerlerdeki sinemaların yirmi dörde kadar açık bulunmalarını istemişlerdir. Bu taleb uygun görülmüştür.

CUMHURİYET

Nüshası 5 kuruştur.

Abone şeraiti

	Türkiye için	Haric için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur.

Dikkat

Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin edilmesin iade edilmez ve ziyaından mes'uliyet kabul olunmaz.

Küçük hikâye

Bisikletli kız

Ahmed Hidayet

Mayısın on dördüncü günü taahhüdlü bir mektub aldım. İfade tarzını mümkün olduğu kadar korumaya çalışarak aşağıya naklediyorum:

«Ahmed Hidayet Beyefendi,

Bir kaç gündenberi İstanbuldan uzaklardayım. Henüz beş altı köylüden başka kimseyi tanımadığım bu ufak yerde ev işlerinden baş alarak dinlenmek istediğim zamanları okumakla geçiriyorum. Onun için sabahleyin gelen «Cumhuriyet» e ancak öğleden sonra odamdaki sedire uzanarak sakin ve rahat göz gezdirebildim ve derhal (siz) i hatırladım. İmzanıza rasgelmek ümidile ikinci sahifenin alt sütunlarına baktım. Ne güzel, ayni zamanda ne garib tesadüf.. (Bir cumartesi gezintisi) başlığını taşıyan hikâyenizle karşılaştım. Satırları takib ettikçe kendimle mevzuunuz arasındaki münasebet ve benzerlik arttı. Maamafih, siz bir muharrir kafasile hâdiseyi büsbütün başka bir şekilde tasvir etmekten de geri kalmamışsınız..

Tanıştığımız zaman sizin çoluk çocuk sahibi, hayatından memnun bir zat olduğunuzu zannetmiştim. Halbuki bu hikâyede ruhunu tahlil ettiğiniz kahraman -ki şüphe yok o bizzat sizsiniz- tamamile bambaşka bir insan.. Demek hissiyatımda aldanmışım.

Biliyorum ki bu mektubu size yazmakla büyük bir küstahlık ediyorum. Hayatınızda yalnız bir defa rasgeldiğiniz bir genc kızın böyle bir teşebbüsünün hiç de hoşunuza gitmiyeceğine eminim. Ne yapayım ki irademe hâkim olamadım ve bu satırları karalamaktan nefsimi menedemedim. Çünkü müthiş meraktayım. Mayısın üçüncü günü İstanbulun sayfiye yerlerinden birinde arkadaşlarile beraber karşılaştığım muharrir hakikaten siz misiniz? Ama, nasıl siz olamazsınız ki kendinizi bana (Ahmed Hidayet) diye takdim ettiniz. Sonra da o (Cumartesi gezintisi) hikâyesini yazdınız.

Çok rica ederim. O gün çektiğiniz bisikletli resmimle birlikte kendi resimlerinizden birini de lûtfedeceğiniz cevaba ek olarak gönderiniz. Hürmetler..

Bisikletli kız»

***

«Küçük hanım,

Bunun ya bir arkadaş muzibliği, yahud da dünyada eşi nadir görülür frenklerin «Coïncidence» dedikleri şekilde bir hâdise olduğuna kaniim. Böyle iken gerek şimdi bulunduğunuz yeri, gerekse bisikletli resminizi çektiğimi iddia ettiğiniz sayfiye mahalli ile isminizi ifşa etmemek ihtiyatkârlığını gösteriyorum.

Kendisini size (Ahmed Hidayet) diye takdim eden her kimse, ya hüviyetini saklamak için birden aklına başka isim gelmemesi yüzünden arasıra «Cumhuriyet» te karşılaştığı imzamı hatırlayarak bu adı size vermiş olacak, yahud da naçiz şahsiyetimi bir şöhret abide lâkki ederek onun gölgesine sığınıp üzerinizde tesir yapmak istemiş olsa gerek!

Fakat, akabinde (Bir cumartesi gezintisi) hikâyesinin çıkması.. İşte tesadüfün garibliği ve dehşeti burada.

Halbuki o hikâyenin kahramanları zavallı kimsesiz bekâr Kâmil Akter ile iskarpinleri cık cık öten, yarım limon kabuğunu andıran renk renk kumaştan yapılmış bir berenin altından lüle lüle kumral saçları taşan, minimini burunlu, koyu kestane rengi gözlü, yeni fışkıran bir fidan kadar mevzun boylu, spor ceketli, lâciverd etekli genc kız tamamile muhayyeldi. Nasıl muhayyel olmasın ki (Bir cumartesi gezintisi) 3 mayıstan çok daha evvel yazılıp yazı işleri müdürüne verilmiş ve çekmecede sıra beklemişti. Bu sözlerimi tasdik edecek şahidlerim de bulunduğuna göre İstanbulun o sayfiye yerinde konuştuğunuz ve resminizi çektirdiğiniz zatın ben olmadığıma artık tamamile inanacağınızı sanıyorum.

Zaten bazılarının tanınmış imzaları kendilerine maletmeleri, isim benzerliği ve müstear adlar yüzünden diğer bir çok muharrirlerle birlikte benim de başımdan epeyce acı ve tuhaf vak'alar geçmiştir.

Vaktile «İleri» gazetesinde (İstanbulun defteri) başlığı altında haftada iki defa fıkralar yazar ve altına (Şehiruşağı) amzasını atardım. O zaman işgal kuvvetlerinin meddahı bazı kalem sahiblerile giriştiğim mücadele neticesi bu müstear isim efkârı umumiyenin büyük bir teveccühünü kazanmıştı. Fakat adının ilk harfleri (T. F.) ile başlayan bir arkadaş gezdiği, yürüdüğü yerlerde (Şehir uşağı) nın kendisi olduğunu söyledi, durdu.

İsim benzerliği yüzünden ise uzun bir müddet alacaklı muhtelif şahısların ve müesseselerin, Anadoluda izdivac vadile kandırılmış kadınların hücumlarına maruz kaldım.

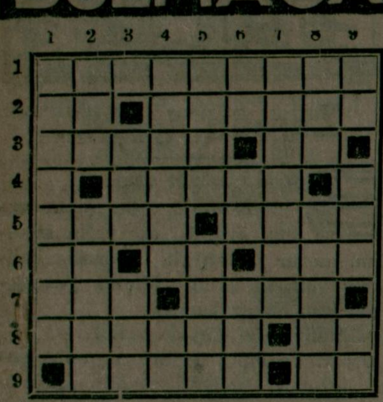
Bugün kadın muharrirlerin en kıdemlisi Emine Semiye Hanımefendi (Kadın sütunları) nda çıkan yazılarından dolayı (Hadiye İclâl) i bizzat tebrik için (İleri) idarehanesine gelmişti. Karşısında beni görünce hayretten kendini alamadı. Lâkin, en hoş, en komik hâdise Suriyeden bir doktorun bugün hâlâ hikâyelerimin bazısının muharriri olarak gösterdiğim (Hadiye İclâl) Hanıma evlenmek için talib olmasıydı.

O vakit genc doktora şöyle bir cevab vermiştim: Muhterem gıyabî âşıkım, ben taze miyim, yaşlı mıyım, güzel miyim, çirkin miyim, kat'iyyen bilmiyorsun. İki üç kelimeyi bir araya getirmenin hünerine vurulup da aile yuvası kurulmaya kalkılır mı? Gel, bu acayib sevdadan vazgeç, kendine münasib bir kızcağız bul da evlen!

Küçük hanım, size de tavsiyem, başkalarının hüviyetini ariyet olarak takınan sahtekârlara aldanmamanız, garib tesadüflerin sihir ve füsununa kapılarak ötekine, berikine mektub yazmaya kalkışmamanızdır. Mütekabil hürmetler..»

Ahmed Hidayet

BULMACA

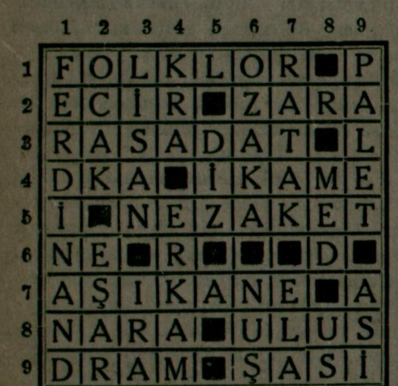
Soldan sağa:

1 — Mektub ve telgraf alma yeri. 2 — Oturulan yerlerden, tembellik. 3 — Uzağı dinleme vasıtalarından, zamanın kısımlarından. 4 — Münasib gelmek. 5 — Bir aksettirme vasıtası, lâtife. 6 — Asker, iki harf yanyana, etin sinirsiz yeri. 7 — Seciye, ters çevirirseniz bir sayı olur. 8 — Cehennemdeki korkunc hizmetkâr, bir hayvan. 9 — Firarî, bir soru edatı.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Hiç bir şeyden çekinmiyen. 2 — Düz yer, kalb. 3 — Aşağı, bir kumaş. 4 — Uçucu, midesi boş. 5 — Cismin küçük parçalarından, mantıkî kandırma. 6 — Iztırab çekenlerin feryadının tersi, yemek, ters çevirirseniz temizliğin düşmanı olur. 7 — İlişiği olan. 8 — Bir musiki aleti, rayiha neşreden. 9 — Yediklerimizden, bir şeyin tutulacak yeri, bir harfin okunuşu.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Alenî teşekkür

Galatasaraylı evlâdlarımın an'anevî pilâv günleri münasebetile yaptıkları toplantıda beni hatırladıklarından dolayı sarı-kırmızıları yegân yegân kucaklayarak öper ve mes'ud günümün sürurile yaşaran gözlerimle daha çok seneler tekrarını Cenabı Haktan niyaz eder, hepsine şükranlarımı sunarım.

Galatasaray mektebi sabık jimnastik muallimi Faik Üstünidman

YENİ ESERLER

Köye Doğru Mecmuası

Memleketimizin biricik Köycülük mecmuasının 21 inci sayısı da çıkmıştır. Bu sayıdaki yazılar şunlardır:

— Köylüyü yeni bir istismar tarzı,
— Köy idarelerini kırtasiyecilikten kurtarmalı,
— İskân işleri,
— Cumhuriyet devrinde su siyaseti ve köy davası,
— İçtimaî tetkikler, Kütahya ortakçı destanı,
— Köy idaresi,
— Pratik ziraat bilgileri,
— On beş günün köycülük havadisleri.

Fizikoterapi

Üniversite Fizikoterapi profesörü Dr. Osman Cevdet Çubukçu tarafından neşrolunan bu eser,

1 — Tedavide kullanılan fizik vasıtaları,

2 — Klinikte tatbik usulleri ve neticelerini havi iki esaslı kısımdan mürekkebdir. Fizik tedavisinin son zamanlarda kazandığı ehemmiyet, pratisiyen hekimler için bu kitabın lüzum ve kıymetini artırmaktadır. Kitabcılarda fiatı 140 kuruştur. Tavsiye ederiz.

Gün

Siyasî ve ebedî haftalık Gün gazetesinin ikinci sayısı Nizameddin Nazif, Vecdi Bürün, Edib Ayel, Ahmed Muhib, Şakir Sırmalı, Cavid Yamaç, Asaf Halet Çelebi, Sabahaddin Kudret, Cahid Külebi, Salâh Birsel, Lûtfi Özkök, Samim Kocagöz, Bedri Rahmi, Baha Dürder, Doğan Ruşenay, v.s. nin makale, şiir ve tenkidlerile çıktı. Matbuatımızda bir hâdise teşkil etmiş olan Günü okuyucularımıza tavsiye ederiz.

İRTİHAL

Beyazıd dersiamlarından merhum Şeyh İsmail Necati Efendinin haremı ve gazeteci arkadaşlarımızdan Hemşeri ve Kırmızı - Beyaz gazeteleri sahibi Talât M. Hemşerinin büyükannesi Bayan Saadet dün irtihal etmiştir.

Cenazesi bugün öğleden evvel Fener yolunda Selâmiçeşmedeki tramvay durağında 207 numaralı evden kaldırılacak, Kadıköy iskelesinden bir motörle Sirkeciye, oradan da Beyazıd camiine getirilecektir. Cenaze namazı öğle vakti Beyazıd camiinde kılındıktan sonra Merkezefendi kabristanında bir sene evvel ölen oğlu gazeteci arkadaşlardan Emin İsmailin mezarı yanına defnedilecektir.

Matbuat müntesiblerinden bir çoğu tarafından tanılan, sevilen ve «cicianne» diye anılan merhume; hayırsever, müşfik, kadınlık meziyetlerini nefsinde toplamış iyi kalbli bir Türk anasıydı.

Ailesi erkânına taziyetlerimizi sunar, kendisine Cenabı Haktan mağfiret dileriz.

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1 — Kurumumuz talebe ve müstahdeminin 1941 tarihinden 1942 mayıs sonuna kadar bir senelik erzak ihtiyacı ayrı ayrı gruplar halinde ihale edilecektir.

2 — 9/6/1941 gününe musadif pazartesi günü aşağıda gruplar hizasında yazılı saatlerde Rektörlük binasındaki müteşekkil komisyon tarafından ihalesi yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat yüzde 7,5 tur.

4 — Şartname ve daha fazla izahat almak isteyenlerin daire müdürlüğüne müracaatleri. (3905)

Grup	CİNSİ	Miktarı	Beher Kg. Fi. si	Tutarı
1	Ekmek	125,000	12	15,000
2	Kuru üzüm çekirdeksiz	1,000	40	400
	Kuş üzümü	100	40	40
	Kuru kayısı	800	125	1,000
	Kuru erik	200	40	80
	Ceviz içi	500	50	250
	Fıstık içi	150	100	150
	Vanilya paket	400	10	40
	Buğday aşurelik	250	18	45
	Nişasta	100	40	40
	İrmik	500	30	150
	Makarna	1,500	40	600
	Tel şehriye	200	40	80
	Pirinc	8,000	35	2,800
	Kara mercimek	200	20	40
	Kırmızı mercimek	100	25	25
	Nohud	2,000	18	360
	Kuru fasulye	4,000	25	1,000
	Barbunye fasulye	1,500	25	375
	Kuru bamye	300	120	360
	Bulgur	2,500	18	450
	Kuskus	1,000	35	350
	Tarhana	200	40	80
	Patates	15,000	10	1,500
	Kuru soğan	15.000	10	1,500
	Sarmısak	200	50	100
				11,815
3	Taze fasulye	4,000	13	250
	Taze bamye	1,000	25	250
	Sivri biber	400	15	60
	Dolmalık biber	2,500	15	375
	Domates	5,000	12	600
	Taze kabak	5,000	12	600
	Patlıcan	5,000	13	650
	Taze bakla	1,000	15	150
	İspanak	4,000	10	400
	Lâhana	4,000	8	320
	Pırasa	4,000	8	320
	Kereviz	2,000	14	280
	Havuc	2,000	8	160
	Bezelya	500	30	175
	Semizotu	2,000	15	300
	Taze yaprak	100	20	20
	Salamura yaprak	100	25	25
	Karpuz	5,000	8	400
	Kavun	2,500	8	200
	Portakal aded	7,000	5	350
	Limon	15.000	5	750
	Mandalina	2,000	2	40
	Elma	1,500	45	675
	Armud	500	35	175
	Ayva	200	25	50
	Şeftali	100	25	25
	Kayısı	200	40	80
	Zerdali	300	20	60
	Taze erik	500	20	100
	Vişne	500	30	150
	Kiraz	300	30	90
	Çilek	125	35	43,75
	Yenidünya	125	30	37,50
				8.431,25
4	Ihlamur	500	130	650
	Çay	200	800	1,600
	Karabiber	100	200	200
	Kırmızıbiber	25	40	10
	Baharat	25	300	75
	Hararot	25	70	17,50
	Kakao	15	400	60
	Tarçın	15	300	45
				2,657,50
5	Koyun eti	40,000	58	23,200
	Kuzu eti	3,000	54	1,620
	Kara ciğer	500	25	125
	Beyin	750	15	112,50
	İşkembe	500	12	60
	Koyun başı beyinsiz	500	12	60
	Koyun paçası	4,000	3	120
				25.297,50
6	Sade yağ	10,000	145	14,500
	Zeytinyağı	4,500	70	3,150
				17,650
7	Yumurta	60,000	2,5	1,500
	Beyaz peynir	2,500	60	1,500
	Kaşar peyniri	2,000	100	2,000
	Zeytin tanesi	3,000	40	1,200
	Tahan	400	60	240
	Yassı kadayıf	200	30	60
	Tel kadayıf	500	40	200
	Yufka	2,000	30	600
				7.300
8	Toz şeker	8,000	48	3.840
	Kesme şeker	5,000	52	2.600
				6,440

Grup	Saat	Muvakkat teminat	
1	11 de	1125	Kapalı zarf
2	11,30 da	1363	» »
3	2 de	633	» »
4	2,30 da	199,50	Açık eksiltme
5	3 te	1898	Kapalı zarf
6	3,30 da	1324	» »
7	4 te	548	» »
8	4,30 da	483	» »

Ordu Hastabakıcı Hemşireler Okuluna aid bazı izahat ve okula kayıd ve kabul şartları

1 — Ordumuza hastabakıcı ve hemşire yetiştirmek üzere Ankarada M. M. V. tarafından 1939 senesinde açılmış olan Hastabakıcı ve Hemşireler okuluna bu sene de 50 talebe alınacaktır. Okula girmek arzu edenler, bulundukları mahallin Valiliğine, Kaymakamlığına veya Askerlik şubelerine dilekçe ile müracaat edeceklerdir.

2 — 3433 sayılı kanun mucibince bu okuldan mezun olacaklar, memur olup tekaüdiye alacaklardır.

3 — Mezun olanlar altı senelik mecburî hizmetlerini ordu hastanesinde yapacaklar; ondan sonra arzu ederlerse memleketteki bütün sıhhî teşekküller kendilerine açık olacaktır.

4 — Tahsil müddeti 3 sene olup bu müddet içinde okurlara ayda beş lira harçlık verilecek ve iaşe ve ilbasları tamamen okula aid olacaktır.

5 — Okuldan mezun olanlar, barem kanununa göre yirmi lira aslî maaştan başlamak üzere maaş alacaklar ve bu miktar gittikçe çoğalacaktır. Bu zaman dahi iaşe, giydirme ve barınma orduya aid olacaktır.

6 — Okul 15 eylûl 941 de tedrisata başlıyacaktır.

7 — Okula kayıd ve kabul şartları şunlardır:

a — Türkiye Cumhuriyeti tebaasından olmak ve Türk ırkından bulunmak.

b — Sıhhati yerinde olmak ve durumu her iklimde vazife görmeye müsaid bulunmak «bunu her hangi bir hastane sıhhî heyeti raporile tespit ettirmek ve evraka bağlamak lâzımdır.»

c — Okurun yaşı on altıdan aşağı ve yirmi ikiden yukarı olmıyacaktır.

d — Kendisi, ana ve babası iffet ehlinden olmak «bu vaziyet polisçe tevsik ettirilerek evraka bağlanacaktır.»

e — En az orta okul tahsilini bitirmiş olmak «eleme imtihanlarında muvaffak olmak şarttır. Veya bu derece tahsil gördüğünü ispat etmek» tasdikname veya bunun tasdikli bir sureti muameleli evrakına eklenecektir.

f — Evli veya nişanlı bulunmamak «evvelce evlenip boşananlarla kocası ölmüş olanlar kabul edilir» buna aid medenî halini bildirir müsbit evrak keza eklenecektir.

g — Okur sıhhî sebebler dışında okulu kendiliğinden terkettiği, evlenme suretile veya diğer inzibatî sebeblerle okuldan çıkarıldığı, altı senelik mecburî hizmetini yapmadığı veya tamamlamadığı veyahud sıhhî sebebler dışında okuldan çıkarıldığı takdirde tahakkuk ettirilecek mekteb masraflarını tamamen ödeyeceğine ve gösterdiği vesikaların tamamen doğru olduğuna dair noterlikten tasdikli ve kefilli bir taahhüdname verecektir.

8 — Yukarıdaki şeraiti haiz olan okur, okula imtihansız olarak kabul edilecektir.

9 — Yukarıdaki maddeler mucibince evrakının muamelesini bitirenlerden, vilâyet veya kaza merkezlerinde oturanlar bu makamlar veya askerlik şubeleri vasıtasile evraklarını doğrudan doğruya Ankara Merkez Hastanesi Baştabibi ve Okul Müdürlüğüne gönderilecektir.

10 — Müracaatlerin ağustos 1941 nihayetine kadar sona erdirilmesi lâzımdır.

11 — Okurların kabul edildikleri ve mektebe hareket etme tarihleri aynı makamlar tarafından kendilerine bildirilecektir.

12 — Kabul edileceklerin okulun bulunduğu Ankaraya kadar gelmek ve okulda tekrar yapılacak sıhhî muayene neticesi hastalıkları tebeyyün edenlerin memleketlerine gitmek için masraf edecekleri yol paraları kendilerine aid olacaktır. (3837)

G. Anteb C. Müddeiumumiliğinden:

1 — G. Anteb Cezaevinin 1/6/941 den 31/5/942 tarihine kadar bir senelik ekmek ihtiyacı talib zuhur etmediğinden arttırma, eksiltme ve ihale kanununun 40 ıncı maddesi mucibince kapalı zarf usulile tekrar ihaleye konulmuştur.

2 — Tahmin edilen ihtiyac miktarı iki yüz bin kilo ve bedeli otuz bir bin liradır.

3 — Muvakkat teminat iki bin üç yüz yirmi beş liradır.

4 — İhale 23 haziran 941 pazartesi günü saat on beşte G. Anteb Adliye binası içinde C. Müddeiumumiliği dairesinde yapılacaktır.

5 — Teklif mektubları 23 haziran 941 pazartesi günü saat on dörde kadar G. Anteb C. Müddeiumumiliğine verilecektir.

6 — Eksiltmeye talib olanlar 2490 sayılı kanunun iki ve üçüncü maddelerinin emrettiği vesikaları ibraz edeceklerdir.

7 — Şartname G. Anteb C. Müddeiumumiliği Cezaevi Müdürlüğünde her gün çalışma saatlerinde görülebilir. (4269)

Garb Linyitleri İşletmesinden:

Müessesemizle müşteriler arasında Linyit kömürü satışları hakkında yapılmış olan mukavelelerden mütevellid bilcümle haklarımızı 1/6/941 tarihinde kurulan ve merkezi Ankarada bulunan « TÜRKİYE KÖMÜR SATIŞ VE TEVZİ MÜSESESESİ » ne devrettiğimizi ve müşterilerimize karşı olan vecibelerimizi de bu müessesenin tamamen tekabül eylediği ilân olunur. «3005» (4259)

Millî Piyango İdaresinden:

1 — Mevcud nümuneye göre pazarlıkla 85 aded kâğıd delme makinesi yaptırılacaktır. Talibler Ankarada İdare Merkezine, İstanbulda Dördüncü Vakıf hanındaki Büroya müracaatle nümuneyi ve şartnameyi görebilirler.

2 — 85 aded delme makinesinin muhammen bedeli (1,955) liradır.

3 — % 7,5 teminat akçesi (146) lira (63) kuruştur.

4 — Taliblerin ihale günü olan 10 haziran 1941 salı günü saat (15) te idarenin Ankara Merkezindeki Mubayaa Komisyonuna gelmeleri.

Karadeniz Ereğlisi Memleket Hastanesi Başhekimliğinden:

Karadeniz Ereğlisi Memleket hastanesine iki kadın hastabakıcı alınacaktır. Aylık ücreti 35 liradır. Hariciye servislerinde çalışmış olanlar tercih olunur. İstiyenlerin çalıştıkları hastanelere veya müesseselere aid bonservislerile iki vesikalık fotograf ve hüsnühal mazbatasını iliştirerek bir istida ile Hastane Baştababetine müracaatleri lüzumu ilân olunur. (4277)

Devlet Demiryolları işletme U. M. den:

Muhammen bedeli (2544) lira olan benzin, petrol ve Dizel motörlü iki aded santrifüj tulumba (10/6/941) salı günü saat (11) on birde Haydarpaşada Gar binası dahilindeki Komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (190) lira (80) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar Komisyona müracaatleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (4004)

KÂTİB ARANIYOR

Moda Deniz Kulübüne daktilo bilir kâtib alınacaktır. Taliblerin 6 haziran 1941 cuma günü öğleden evvel Kulübe müracaatleri.

RADYO

Bu günkü program

7,30	Program	18,30	Konuşma
7,33	Müzik (Pl.)	18,40	Dans Mü. (Pl.)
7,45	Haberler	19,00	Konuşma
8,00	Müzik (Pl.)	19,15	Orkestra
8,30	Evin saati	19,30	Haberler
★		19,45	Orkestra
12,30	Program	20,15	Rad. gazetesi
12,33	Türkçe plâk	20,45	Orkestra
12,45	Haberler	21,00	Konuşma
13,00	Müzik (Pl.)	21,10	Saksfon
13,15	Türkçe plâk	21,30	Konuşma
13,30	Müzik (Pl.)	21,45	Klâsik müzik
★		22,30	Haberler
18,00	Program	22,45	Caz (Pl.)
18,03	Fasıl sazı	23,30	Kapanış.

İstanbul Borsası 2/6/941

Londra	1	Sterlin	5,24
Nevyork	100	Dolar	132,20
Cenevre	100	İsv. Frc.	29,95 30.—
Atina	100	Drahmi	0,9975
Madrid	100	Peçeta	12,9375
Yokoha	100	Yen	31,1375
Stokholm	100	İsveç K.	30,745

ESHAM VE TAHVİLÂT

Sıvas - Erzurum 3	19,88
T. C. Merkez Bank. hisse senedi	111,—
İstanbul Rıhtım Şirk. tahvili	12,05

ZAYİ — Pazar akşamı Florya treninde kazaen bir zarf içindeki nüfus tezkeresi, istiklâl madalyası vesaiki ve sair makbuz ve aile fotograf hatıraları meyanında 9 ay evvel ölen oğlumun fotograflarını ve bir miktar para beraber kazaen zayi ettim. Paralar sureti kat'iyede helâl olsun. çocuğumun son hatırası olan fotograflarile diğer vesikalarımın insaniyet namına posta ile adresime gönderilmesini çok rica ederim.

Sirkeci Orhaniye caddesi Demirkapı No. 28 de Abdülkadir

ZAYİ — Beyoğlu Askerlik Şubesindeki askerî vaziyetim kayıdlı Beyoğlu nüfus memurluğundan aldığım nüfus tezkerem ile ünvan tezkeremi ve sair askerî evrakımı kaybettim. Yenilerini çıkartacağımdan zayilerin hükmü yoktur.

Galatada Beyazıd sokak 22 No. da maimukattar fabrikasında 325 doğumlu Kleanti oğlu Sokrat Karacaoğlu

ZAYİ — Beşiktaş yabancı askerlik şubesinden aldığım terhis tezkeremle nüfus kâğıdımı kaybettim. Yenisini çıkartacağımdan zayilerin hükmü yoktur.

313 doğumlu Muslu oğullarından Mustafa oğlu Reşid

Acele satılık bir köşk

Kadıköy Köftüncüoğlu Esadpaşa sokağında 6/1 ve 6 numaralı mülkün heyeti umumiyesi çok müsaid şartlarla satılıktır.

150 meyva fidanını muhtevi iki dönümden fazla arazi dahilinde 8 odalı bir köşk, 3 odalı müstakil bir ev, bir arabalık ve bir de geniş bir kuyusu vardır.

Talib olanların Karaköy Halilpaşa sokak İntibah han 7 numaraya müracaatleri ilân olunur. Telefon 41074

TASFİYE HALİNDE

SOSYETE ŞİLEP Türk Anonim Şirketi idare meclisinden:

30 mayıs 1941 tarihinde Ankarada fevkalâde olarak toplanan umumî heyetce şirketin vaktinden evvel feshile tasfiyesine karar ita ve tasfiye memurlarına hissedarlardan Bay Haşmet Dülge ve Bay Abdülkadir Gözen ile hariçten avukat Bay Emin Ali Durusoy intihab edilmiştir. Şirket alacaklıların üçüncü ilân tarihinden itibaren nihayet bir sene zarfında Devlet Denizyolları İşletme umum müdürlüğü binasında ifayı vazife eyleyen tasfiye memurlarına müracaatle haklarını usulen kayıd ve ispat etmeleri lüzumu ilân olunur.

İKİ ESİR

Yazan: *Lajos Zilahy* — 65 — Çeviren: *F. Zâhir Törümküney*

Ah bu dakikada bari Miett yanında bulunsaydı! Miett bir saat evvel apartıman komşularile birlikte tiyatroya gitmişti. O zaman en küçük bir fenalık bile hissetmemişti. Bilâkis kendini gayet neş'eli ve kuvvetli buluyordu. İki ay evvel bir kıriz geçirmiş, zavallı Miett bunu haber alınca apar topar Almanyadan dönmüştü. Bu kırizi bir kaç gün içinde atlatmış ve iki aydanberi, sıhhî vaziyetinden ufacık bir şikâyeti bile olmamıştı.

Dışarıda sinsi bir yağmur yağıyordu. Birinciteşrinin oldukça sıcak bir gecesiydi.

Bu dakikada Miett'in varlığına öyle derin bir ihtiyac duyuyordu ki, onu tiyatroya gönderdiğine pişman oluyordu.

Ya Miett gelmeden ölüverirse ne olacaktı? Zavallı kız odasına girdiği zaman onu sararmış bir yüz ve kaskatı kesilmiş bir vücudle bulunca, kimbilir ne kadar korkacaktı? O şimdi burada olsaydı, onu teselli eder ve bu mukadder akıbete hazırlardı. Güzel, yumuşak elini avcunun içine alarak ona şunları söylerdi:

— Korkma, benim sevgili yavrum. Ölüm de tıpkı hayat gibi Allahın insanlara bir lûtfudur. Şimdi benim gözlerimi kapayarak, bu fani dünyaya veda etmemden daha tabiî bir şey yoktur. Iztırab çekmiyorum. Hiç bir yerim ağrımıyor. Bak görüyorsun ne sakin konuşuyorum... Bu, o kadar basit, o kadar güzl ve o kadar muhteşem bir şey ki... Ölüm hiç bir zaman yok olmak demek değildir. Hakikî hayat ancak ölümden sonra başlar... Madem ki Allaha inanıyoruz, o halde ölümden korkmamalıyız Ölümden sonra nasıl olsa gene hep buluşacak değil miyiz... Binaenaleyh ölenin arkasından ağlamak, çırpınmak tamamile manasızdır... Annen yıllardanberi beni bekliyor... İşte şimdi ona gidiyorum...

Fakat acaba hakikaten bu böyle miydi?

İçinden bir ses «bütün bunları kendini aldatmak için söylüyorsun, diyordu, yoksa, sen de pekâlâ biliyorsun ki, ölüm ebediyyen yok olmaktır.»

Bu anda müthiş bır şey oluyordu. Dünyanın kurulduğu tarihten itibaren hiç bir faninin çözemediği bu muammayı çözmeğe kendisinin de muktedir olmadığını anlıyordu. Ölüm hakkında bir tek şey biliyordu... Ebedî bir sessizlik ve karanlık... Tüyleri ürperdi. Dişlerini sıktı. Yataktan fırlamak için davrandı. Fakat başını yastıktan kaldırabilecek kadar olsun kuveti kalmamıştı.

Kalkıp pencereyi açmak istiyordu. Sanki odada hava kalmamıştı. Güçlükle nefes alıyor, ciğerleri ağrıyordu. Teneffüs ettikçe ateş yutuyor sanıyordu. İçi yanıyordu. Ah bir yudum su! Bir yudum su ona mutlak yeniden hayatı verecekti!

Tekrar yataktan kalkmağa davrandı. Bütün enerjisini sarfettı Başını biraz yana çevirebildi. Hepsi o kadar. Başucundaki zile basmak istedi. Fakat kolu artık hareket etmiyordu.

— Mili! diye bağırdı. Sesi o kadar hafif ve o kadar derinden geliyordu ki, bunu yanında oturanın bile duymasına imkân yoktu.

Odayı korkunc bir sessizlik kaplamıştı. Sanki bir dakika evvelisine kadar yağan yağmur bile bırdenbire durmuştu.

Bir anda nasıl olup da, bu hale gelmişti? Ayakkablarını, pantalonunu çıkardığı zaman hiç bir şeyi yoktu. Yatağa uzanır uzanmaz, ölüm denilen o müthiş canavar bir kapian çevikliğile üstüne atılmış ve bir saniye içinde onu kımıldayamaz ibr hale getirmişti.

Yavaş yavaş korkusu dağılıyor, sükûnet buluyordu.

Geçmiş günlerin hatıraları birer birer dimağında canlanıyordu. Annesini görüyor, sesini işitiyordu. Sık ağaclı meyva bahçelerini, orada koşuşan gamsız çocukları görüyordu.

Babasının kızıl sakalını, bastonunu omzuna atarak yorgun adımlarla çarşıdan gelişini görüyordu. Ne garib şey, onlar da ölmüşlerdi.

Mektebin geniş dershanesi, çıplak ayaklı köylü çocukları, sert bakışlı muallimleri hafızasında geçid resmi yapıyorlardı.

Dimağı gittikçe artan bir sür'atle işliyor, çocukluğunun ilk kendini bildiği günlerinden şimdiye kadar başından geçen bütün hâdiseler bir sinema şeridi gibi akıp gidiyordu. Genclik devirleri, mücadeleleri, evlilik zamanları, karısının ölümü... İçini çekti. Karısı, o ne güzel, ne ilâhî bir mahlûktu. Yeryüzünde ondan daha güzel bir kadın bulunabilir miydi acaba? Kızıl saçlarının çerçevelediği beyaz yüzünde meleklerin bile gıpta edeceği bir safiyet ve cazibe vardı. Sesi ruha ferahlık veren bir musikiydi. Bakışları tatlı ve derindi.

Bir türlü doymak bilmiyen kara toprak, onu da yutmuştu! Zavallı hem de ne büyük ıztıablarla kıvranarak hayata gözlerini yummuştu. Uğruna hayatını verdiği yavrusunu bir defa bağrına bastıramadan göçüp gitmişti. İşte acınacak ölüm, onun ölümiydi.

Zaten onu kaybettikten sonra hayatı tamamile manasızlaşmıştı Yalnız cumartesi akşamları ruhunda gizli bir sevinc duyardı. Her cumartesi akşamı kayınvaldesinin çiftliğine, kızını görmeğe giderdi. O, kayınvaldesile konuşurken küçük Miett kucağında oturur, yumuk ellerile saatinin altın zincirini çekiştirirdi. Zincirin ucunda siyah kehribardan oyulmuş küçücük bir kalb vardı. Miett bu kalbi yakalar, babasına doğru uzatarak sorardı:

— Baba, bu şeker midir?

Hatırına Miett gelince kalbini derin bir yeis kapladı. Zavallı şimdi bu koca dünyada yapayalnız kalacaktı. Ne yapacak, kime dayanacaktı? Belki yakında harb biterdi. Harb! Bu da neydi? Bu tıpkı korkunc ve kâbuslu bir rüyaya benziyordu. Gökyüzünde kükremiş aslanlar gibi tayyareler dolaşıyordu. Evlerin damı üzerinden uçan tayyareyi ilk gördüğü günü hatırlıyordu. O zaman, medeniyeti alkışlamıştı. İnsan zekâ ve enerjisinin göklere de hâkim olmağa başladığını görmek, gururunu kabartmıştı. Halbuki şimdi, insanlığın refah ve saadetini tamamlamak için icad edilen bu alet bir ölüm ve dehşet vasıtası olarak kullanılıyordu. Onun doğduğu andan bugüne kadar dünyada ne büyük yenilikler olmuştu. Telefon! Ne mükemmel bir buluştu. Sinema. Onun faydasından ziyade zararına kanidi. Aacaba bu dakikada Peter ne yapıyordu?

İnsan gözünü açıp, kapayıncaya kadar ömrünün tükendiğini görüyordu.

Hayat bu muydu? Bunun için yaşamağa değer miydi?

Yarın sabah belki o artık mevcud olmıyacaktı. Fakat bununla hiç bir şey değişmiyecekti. Arabalar, otomobiller, telâşlı insanlar gene sokaklarda koşuşacak, şehirler, köyler elemlerile, sevinclerile, hıçkırık ve kahkahalarile yeni bir hayata uyanacaktı. Belki evdeki köpek bile onun ölmüş olduğunu anlamıyacaktı.

İbadet etmesi, hata ve kusurlarından dolayı Allahtan af dilemesi lâzımdı. Ama düşünceleri bir nokta üzerinde bir saniyeden fazla duramıyor, bir civa gibi mütemadiyen kayıp, koşuyordu.

Son eserini de tamamlıyamamıştı. Eserleri aklına gelince biraz teselli buldu. Hiç olmazsa bu dünyadan bir iz bırakarak gidiyordu. Ölümünden yüzlerce sene sonra bile kitablarının üstünde adını görecekler, ondan bahsedeceklerdi. Bu da her insana nasib olmıyan bir mazhariyetti.

Yalnız şu Miett bir eve gelseydi.

Bırakacağı bir kaç kuruşla, tekaüd maaşı ve henüz tabedilmemiş yazıları ne olacaktı? Bir vasiyetname hazırlaması lâzımdı...

Dışarıdan hafif bir gürültü işitildi. Bu belki de Miett'ti!

Kalbi öyle heyecanla atmağa başladı ki, bir an bu buhranı da atlattığını sandı.

Miett antreye girdiği zaman, babasının oda kapısının aralıklarından ışık sızdığını görünce şaşırdı. Babası bu saate kadar oturmazdı. Acaba bir fevkalâdelik mi vardı?

Usulca oda kapısını açtı. Başını içeri uzattı. Endişeyle sordu:

— Babacığım hâlâ uyumadın mı?

Babası garib bir ışıkla yanan gözlerini üzerine çevirdi.

Miett ürpererek yatağa yaklaştı.

İhtiyar adam elini uzatmak istedi. Muvaffak olamadı. Gayet yavaş bir sesle mırıldandı:

— Çok fenayım yavrum...

Yalvaran gözlerle Miett'in yüzüne bakıyor, kendisini bu halde gördüğü için ondan adeta af diliyordu.

Miett telâşla sordu:

— Nen var babacığım?

(Arkası var)